

**Відповідь компетентного органу Австрії на Опитувальник
щодо податкових наслідків для компаній та фізичних осіб, які можуть
виникнути у зв'язку з вимушеним переміщенням таких осіб з України
до Австрії в результаті російського вторгнення**

1) Наявність угоди про уникнення подвійного оподаткування з Україною

В двосторонніх відносинах діє Конвенція між Урядом України і Урядом Австрії про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухилень стосовно податків на доходи і капітал від 16.10.1997 (далі – Конвенція з Україною).

- а. Чи існують будь-які спеціальні процедури, передбачені внутрішнім законодавством Австрії, яких необхідно дотримуватися фізичній особі, яка може бути платником податків у Австрії, щоб скористатися перевагами Конвенції про уникнення подвійного оподаткування з Україною (тобто звільнення від оподаткування, знижені податкові ставки, податковий кредит тощо), або відповідно до яких такі переваги надаються в Австрії?**

Відповідь: Для доходів, що оподатковуються за податковою декларацією, не існує спеціальних процедур, яких необхідно дотримуватися для того, щоб скористатися захистом, передбаченим Конвенцією. Особа може просто застосувати Конвенцію під час подання річної податкової декларації (але це має бути документально підтверджено). Якщо податки були утримані у джерела, наприклад, податки на заробітну плату або податки на дивіденди, відсотки або роялті, і особа не є резидентом Австрії, вона повинна подати заяву на повернення податку відповідно до § 240 абз. 4 ФПК (Федеральний податковий кодекс - "Bundesabgabenordnung, BAO").

2) Спеціальні норми в податковому законодавстві, що застосовуються до громадян України у 2022 році

- а. Чи діють у внутрішньому законодавстві Австрії положення, спрямовані на регулювання/пом'якшення/роз'яснення податкових наслідків, які можуть виникнути у зв'язку з прибуттям громадян України до Австрії внаслідок війни (тобто, у зв'язку з безпрецедентним характером подій)?**

Відповідь: Ні. Міністерство фінансів опублікувало інструкцію, яка містить огляд положення, що діють в австрійському податковому законодавстві. Наразі інструкція доступна лише німецькою мовою, переклад готується.

3) Визначення статусу податкового резидента для фізичної особи

- а. Які критерії визначення податкового резидентства фізичної особи в Австрії?**

Відповідь: Фізичні особи, які мають місце проживання або звичайне місце перебування на території Австрії більше 6 місяців в Австрії, підлягають необмеженій податковій відповідальності (вважаються податковими резидентами).

- б. Які факти та обставини будуть враховуватися податковими органами Австрії при прийнятті рішення про резидентство фізичної особи та яким чином ці факти та обставини повинні бути обґрунтовані?**

Відповідь: Слід розрізняти податкове резидентство за національним законодавством (див. За) та резидентство за угодою про уникнення подвійного оподаткування (у цьому випадку застосовуються угода про уникнення подвійного оподаткування).

- c. **Яким чином застосовуються положення «tie-breaker rule», визначені у статті 4 Угоди про уникнення подвійного оподаткування з Україною, якщо український податковий орган продовжує вважати фізичну особу податковим резидентом України? Зокрема, за яких обставин Австрія буде розглядати фізичних осіб, які покинули Україну через російське вторгнення, як таких, що мають:**

- «постійне житло, доступне» для них у Австрії?
- їх «центр життєвих інтересів» в Австрії?

Відповідь: Вважається, що особа володіє постійним житлом, якщо особа його зберігає за обставин, що свідчать про те, що вона буде утримувати житло і користуватися ним (це фактична обставина). Центр життєвих інтересів завжди є питанням фактів, яке залежить від конкретної справи (тому загальна відповідь на нього неможлива). Слід, однак, зазначити, що австрійське прецедентне право та адміністративна практика схильні надавати перевагу особистим зв'язкам над економічними зв'язками.

- d. **Припустимо, що фізична особа є податковим резидентом України. Чи потрібна довідка про резидентство, видана в Україні, для податкових органів Австрії для підтвердження такого статусу?**

Відповідь: Довідка про резидентство з іншої держави має дуже сильну доказову силу.

- e. **Чи приймуть вони довідку, видану в електронному вигляді (чи її потрібно видавати по-старому і ставити апостиль)?**

Відповідь: Можливість застосування Конвенції одержувачем іноземного доходу, як правило, повинна бути підтверджена за допомогою форм, виданих Федеральним міністерством фінансів для цієї мети (наприклад, форми для звільнення від оподаткування у джерела або відповідні форми для повернення), в тому числі з метою підтвердження резидентського статусу. Іншими словами, довідка про резидентство, як правило, повинна бути видана на папері та підписана, але не апостильована. Однак, Федеральне міністерство фінансів в минулому завершило консультації з іншими юрисдикціями щодо прийняття електронних довідок про резидентство.

4) Податки, що застосовуються в Австрії

- a. **Чи вважається фізична особа податковим резидентом у Австрії та чи підлягає вона оподаткуванню з доходу, отриманого в будь-якій країні світу, або ж податкове зобов'язання буде обмежено доходом з джерел у Австрії?**

Відповідь: Фізична особа, яка є податковим резидентом Австрії, зобов'язана сплачувати податок на свої доходи, отримані в будь-якій країні світу.

Доходи фізичних осіб, які не є резидентами Австрії, обмежуються доходами з певних джерел (наприклад, від здачі в оренду та лізинг нерухомого майна, якщо таке майно знаходиться в Австрії).

b. Які податки, що стягуються в Австрії, можуть бути застосовані до доходу фізичної особи, яка прибула до Австрії з причин, що викликали вимушену міграцію, за умови, що ця особа:

– **кваліфікується як податковий резидент у Австрії?**

Відповідь: До доходів фізичної особи, яка прибула до Австрії внаслідок вимушеної міграції, можуть застосовуватися, зокрема, такі податки: прибутковий податок, податок на доходи, що утримуються у джерела виплати, податок на приріст капіталу, податок на відчуження землі.

– **не кваліфікується як податковий резидент у Австрії?**

Відповідь: Як вже зазначалося в пункті 4.а., доходи фізичних осіб, які не є резидентами Австрії, обмежуються доходами з певних джерел; ці доходи підлягають оподаткуванню прибутковим податком або прибутковим податком на заробітну плату.

c. За умови, що фізична особа кваліфікується як податковий резидент у Австрії, які ставки податку застосовуються до:

– **доходу від трудової діяльності, отриманого в Австрії?**

Відповідь: Доходи від трудової діяльності оподатковуються за прогресивною ставкою прибуткового податку від 0 % (для перших 11 000 євро, станом на 01.01.2023 р. - 11 693 євро) до 55 % (для доходу понад 1 млн. євро). У випадку доходу від трудової діяльності роботодавець зобов'язаний утримувати прибутковий податок.

– **доходу від трудової діяльності, отриманого з джерел за кордоном (тобто в іншому місці, а не в Австрії)?**

Відповідь: Загалом, прогресивна ставка податку на доходи фізичних осіб також застосовується до доходів від трудової діяльності з джерел за кордоном.

– **доходу від будь-якої підприємницької діяльності такої особи, що здійснюється за кордоном?**

Відповідь: Загалом, прогресивна ставка податку на прибуток застосовується також до доходів від підприємницької діяльності, здійсненої за кордоном.

– **доходу у вигляді дивідендів, отриманого із джерел за кордоном?**

Відповідь: Доходи у вигляді дивідендів із джерел за кордоном оподатковуються податком на приріст капіталу за ставкою 27,5 %. Однак, за бажанням платника податку може бути застосована прогресивна ставка податку (це корисно, якщо платник податку підпадає під дію прогресивної ставки податку, яка є нижчою, ніж 27,5 %). За наявності місцевого платіжного агента податок на приріст капіталу утримується ним, тобто платник податку не зобов'язаний декларувати цей дохід у своїй податковій декларації в цьому випадку.

– **виплати відсотків за вкладами на банківських рахунках за кордоном?**

Відповідь: Проценти на депозити, розміщені на банківських рахунках за кордоном, оподатковуються податком на приріст капіталу за ставкою 25 %. Однак, за бажанням платника податку може бути застосована прогресивна ставка податку (це корисно, якщо платник податку підпадає під дію прогресивної ставки податку, яка є нижчою, ніж 25 %). У цьому випадку

платник податків зобов'язаний задекларувати цей дохід у своїй податковій декларації, якщо він перевищує 22 євро.

- **доходів від продажу рухомого та нерухомого майна за кордоном?**

Відповідь: Прибуток від продажу нерухомого майна оподатковується за ставкою 30 %. Однак, за бажанням платника податку може бути застосована прогресивна ставка податку (це корисно, якщо платник податку підпадає під дію прогресивної ставки податку, яка є нижчою за 30 %).

- **доходу від майна та коштів, отриманого у спадщину?**

Відповідь: В Австрії не існує податку на спадщину, тому зазначений дохід не оподатковується взагалі.

- **доходу від соціального забезпечення, на який така особа має право за кордоном?**

Відповідь: Доходи від державної соціальної допомоги, як правило, звільняються від оподаткування.

- **інші види доходів з джерел за кордоном, якщо вони спеціально регулюються в Австрії?**

Відповідь: Доходи від надання в оренду та лізинг нерухомого майна, а також доходи від сільського та лісового господарства підлягають оподаткуванню податком на прибуток і оподатковуються за прогресивною ставкою податку на прибуток.

5) Оподаткування українських підприємств, які продовжують використовувати працю фізичних осіб, які вимушено переміщені з України до Австрії

- Якщо фізичні особи, які вимушено переміщені з України до Австрії, продовжують працювати на свого українського роботодавця, перебуваючи в Австрії:**

- **чи виникають в Австрії в українського роботодавця зобов'язання щодо сплати податку на заробітну плату?**

Якщо так...

...будь ласка, поясніть, коли виникають такі зобов'язання, а також деталі податкових зобов'язань українського роботодавця.

Відповідь: Дохід від роботи за наймом особи, яка є податковим резидентом Австрії, але працює в українського роботодавця, підлягає оподаткуванню податком на прибуток в Австрії (прогресивна ставка податку на прибуток). За наявності постійного представництва в Австрії український роботодавець зобов'язаний утримувати податок.

За відсутності постійного представництва в Австрії український роботодавець може добровільно утримувати податок із заробітної плати. У такому випадку український роботодавець повинен виконати певні зобов'язання щодо сплати податку на заробітну плату в Австрії, що включає в себе:

- відкриття та ведення зарплатного рахунку відповідно до § 76 Австрійського закону про прибутковий податок 1988 року не пізніше 15 числа місяця, наступного за місяцем початку трудових відносин,
- утримання податку із заробітної плати та сплата податку до Австрійського фінансового відомства відповідно до § 79 Закону про прибутковий податок від

1988 року не пізніше 15 числа місяця, наступного за календарним місяцем, в якому повинен був бути утриманий податок,

- передача платіжних відомостей відповідно до § 84 Закону про прибутковий податок від 1988 року та

- надавати доступ до платіжних відомостей відповідно до § 87 Закону про прибутковий податок від 1988 року.

Якщо роботодавець не утримує податок із заробітної плати у зазначених випадках, а працівник перебуває в Австрії більше шести місяців, український роботодавець (або працівник) повинен передати до Фінансового відомства Австрії декларацію про заробітну плату (форма "LI 7"). У такому випадку працівник повинен задекларувати свої доходи від роботи за наймом у своїй податковій декларації.

- **чи може український роботодавець мати податкові зобов'язання в Австрії щодо прибутку від своєї діяльності?**

Відповідь: Якщо діяльність працівників, переміщених до Австрії, призводить до виникнення постійного представництва, то так, прибуток роботодавця, який відноситься до такого представництва, підлягає оподаткуванню в Австрії.

Якщо так...

...будь ласка, поясніть, коли виникають такі зобов'язання, а також деталі податкових зобов'язань українського роботодавця.

Відповідь: Внутрішнє визначення постійного представництва значною мірою збігається з визначенням, наведеним у статті 5 Модельної Конвенції ОЕСР.

Таким чином, при виконанні умов статті 5 в Австрії виникає постійне представництво відповідно до внутрішнього законодавства та положень Конвенції.

6) Усунення подвійного оподаткування

- a. **Який метод використовується в Австрії для усунення подвійного оподаткування (на підставі внутрішнього законодавства, з урахуванням Угоди про уникнення подвійного оподаткування з Україною)?**

Відповідь: Загалом, застосовується метод звільнення від оподаткування. Для пасивних доходів застосовується кредитний метод.

- b. **Які документи знадобляться для підтвердження сплати податків за кордоном?**

Відповідь: Необхідні документи та форми залежать від ситуації, в якій перебуває відповідна особа (резидент або нерезидент), а також від методу стягнення, що застосовується (податок у джерела виплати або інший податок).

7) Дотримання податкових зобов'язань та звітності

- a. **Чи є обов'язковим подання податкової декларації для фізичної особи, яка:**

- **кваліфікується як податковий резидент у Австрії, і за яких обставин таке подання є обов'язковим, якщо так?**

Відповідь: Самозайняті особи з необмеженою податковою відповідальністю в Австрії (тобто податкові резиденти Австрії) повинні подавати декларацію про доходи відповідно до § 42 Австрійського закону про прибутковий податок 1988 року, якщо – окрім інших причин, як наприклад, на вимогу Фінансового відомства Австрії – їх загальний дохід перевищує 11.000 євро (станом на 01.01.2023 р. 11.693 євро) і якщо дохід не включає дохід, який оподатковується у вигляді податку на заробітну плату (тобто дохід від найманої праці). Якщо дохід включає дохід, який оподатковується у вигляді податку на заробітну плату, фізична особа зобов'язана подати податкову декларацію, якщо дохід, що впливає з інших доходів, наприклад, від самозайнятості, перевищує 730 євро. Податкова декларація також подається, якщо фізична особа одночасно (хоча б частково) отримує два або більше доходів, що підлягають оподаткуванню податком на заробітну плату протягом одного календарного року.

- **не кваліфікується як податковий резидент в ВАШІЙ КРАЇНІ, та за яких обставин таке подання є обов'язковим, якщо так?**

Відповідь: Податок з фізичних осіб з обмеженою податковою відповідальністю в Австрії (тобто, які не є податковими резидентами Австрії) утримується місцевим роботодавцем у випадках, які вичерпно перераховані в § 99 Австрійського закону про прибутковий податок 1988 року (наприклад, діяльність в Австрії в якості художника, вченого, архітектора або спортсмена). Якщо жоден з перелічених випадків не застосовується, фізична особа повинна подати податкову декларацію до Фінансового управління Австрії.

- b. Які строки подання податкових декларацій з податків, що стягуються в Австрії, зокрема, у випадках, зазначених у цьому Опитувальнику:**

- **про податки на доходи фізичних осіб для фізичної особи?**

Відповідь: Відповідно до § 134 Федерального податкового кодексу Австрії ("Bimdesabgabenordmmg") кінцевим терміном подання податкової декларації є 30 квітня, у разі подання в електронному вигляді через "finanzonline" – 30 червня.

- **на податки на заробітну плату?**

Відповідь: Див. відповідь на питання 5.a.

- **про податки для суб'єкта господарювання та самозайнятої особи?**

Відповідь: Див. відповідь на питання 7.b перше тире для обох.

- c. Куди і як подавати податкові декларації? Чи можна їх подавати в електронному вигляді?**

Відповідь: Див. відповідь на питання 7.b.

- d. Чи зобов'язана особа отримати ідентифікаційний номер платника податків (ПН) у Австрії для подання податкової декларації?**

Якщо так...

- коли і як слід отримувати ПН особам, які прибувають до Австрії з обставин, що спричинили вимушену міграцію, за умови, що така особа раніше не вважалася податковим резидентом в Австрії?

Відповідь: В Австрії ПН необхідний для подання податкової декларації. Фізична особа може подати запит на отримання ПН в Австрійському фінансовому управлінні. Для реєстрації необхідно мати дійсне посвідчення особи. Запит також може бути зроблений онлайн через "finanzonline".

- чи можна отримати ПН онлайн для підприємств, які зобов'язані подавати податкові декларації в Австрії, але розташовані в іншому місці?

Відповідь: Компанії повинні подати запит на отримання ПН до Австрійського фінансового управління одразу після заснування компанії. Австрійське фінансове управління відповідає за реєстрацію іноземних компаній для цілей оподаткування. Запит на отримання ПН може бути поданий у довільній формі; до нього необхідно додати: заповнену анкету "Verfl 9", підтвердження від іноземного фінансового органу про реєстрацію як підприємця (форма "U70"), а якщо заявник є корпорацією – форму "Verf 26", а також завірену виписку з торгового реєстру або статут компанії.

8) Сплата належного податку

- a. Які строки сплати податкових зобов'язань, зазначених у податковій декларації?

Відповідь: Відповідно до § 210 Федерального податкового кодексу Австрії ("Bundesabgabenordnung") податкові зобов'язання повинні бути сплачені протягом одного місяця з дня повідомлення про податкове зобов'язання. Датою повідомлення про податкове зобов'язання вважається дата вручення письмового повідомлення або дата усного повідомлення. Як правило, податкове зобов'язання містить строк сплати.

У випадку податків, що обчислюються самостійно, таких як непрямі податки, строки сплати відрізняються.

- b. Чи є можливість сплатити податок, що підлягає сплаті з-за кордону (тобто з українських банківських рахунків), сплатити його в іноземній валюті або в національній валюті Австрії, але готівкою?

Відповідь: Податкові зобов'язання можуть бути сплачені шляхом переказу на банківський рахунок австрійських податкових органів.

Переказ також може бути здійснений з-за кордону, тобто з українських банківських рахунків. Податок вважається сплаченим з моменту зарахування коштів на банківський рахунок австрійських податкових органів.

Сплата податкового зобов'язання повинна бути здійснена в ЄВРО.

Податкове зобов'язання також може бути сплачене готівкою (тільки в євро) в австрійській податковій інспекції.

9) Наслідки недотримання правил оподаткування

- a. Які наслідки для фізичної особи за невиконання обов'язків щодо подання звітності та порушення строків сплати податків (штрафи, пеня тощо)?

Відповідь: Якщо самостійно розраховані податки не задекларовані вчасно, податкові органи можуть нарахувати податкове зобов'язання.

У разі несвоєчасного подання податкових декларацій може бути накладено штраф у розмірі до 10 % від суми нарахованого податку.

У разі несвоєчасної сплати нараховується пеня. Перший штраф за несвоєчасну сплату накладається у розмірі 2 % від суми несплаченого податкового зобов'язання. На наступних етапах може бути застосовано ще два штрафи у розмірі 1% від несплаченого податкового зобов'язання.

Крім того, можуть бути застосовані штрафи відповідно до Фіскально-штрафного кодексу ("Finanzstrafgesetz").

в. Яким чином ці штрафи (стягнення), якщо такі є, стягуються?

Відповідь: Штрафи за несвоєчасне подання та несвоєчасну сплату податків стягуються так само, як і саме податкове зобов'язання. Наприклад, шляхом звернення стягнення дебіторської заборгованості або утримання із заробітної плати.

10) Отримання сертифіката про резидентство

а. За умови, що фізична особа вважається податковим резидентом Австрії, яка стандартна процедура отримання сертифіката про резидентство від податкових органів Австрії?

Відповідь: Резидентство підтверджується податковою службою (за фізичних осіб відповідає Finanzamt Österreich). Для цього необхідно заповнити форму ZS-AE (можна завантажити) у трьох примірниках та надіслати до податкової поштою або особисто.

б. Чи може такий сертифікат видаватися в електронному вигляді?

Відповідь: Ні.

с. Який звичайний термін видачі такого сертифіката з моменту запиту?

Відповідь: Встановленого терміну немає, і часові рамки можуть змінюватися в залежності від кількості запитів, що надходять.

11) Посібник щодо податкових зобов'язань, доступний для фізичних осіб з України

Чи видав податковий орган Австрії інструкцію, покликану допомогти особам, які покинули Україну через російське вторгнення, зрозуміти свої податкові зобов'язання згідно з національним законодавством Австрії?

Відповідь: Ви можете знайти рекомендації за посиланням:

<https://findok.bmf.gv.at/findok?execution=e100000s/&segmentId=d782b40d-ac1f4ac4-a751-88196156326>